

1 Νοεμβρίου: Εορτάζει ο Άγιος Οσιομάρτυς Ιάκωβος ο εν Αιτωλία και οι συν αυτώ

/ [Βίοι Αγίων](#)

Σήμερα, 1 Νοεμβρίου, η Εκκλησία τιμά τη μνήμη των Αγίων Αναργύρων Κοσμά και Δαμιανού, των Μαρτύρων γυναικών Κυριαίνης και Ιουλιανής, του Οσίου Δαβίδ του εν Ευβοία και του [Αγίου Οσιομάρτυρος Ιακώβου](#) του εν [Αιτωλία](#).

- Του ΛΑΜΠΡΟΥ Κ. ΣΚΟΝΤΖΟΥ, Θεολόγος – Καθηγητής

Ο Άγιος οσιομάρτυς Ιάκωβος ο εν Αιτωλία και οι συν αυτώ

Η Αιτωλία, τόπος αγιοτόκος, ανέδειξε μεγάλους αγίους, οι οποίοι λαμπρύνουν το αγιολογικό στερέωμα της Εκκλησίας μας. Στη χορεία των Αιτωλοακαρνάνων αγίων ανήκουν και ο Οσιομάρτυρας Ιάκωβος με τους μαθητές του Ιάκωβο το

διάκονο και Διονύσιο το μοναχό, οι οποίοι ασκήθηκαν στην ιστορική Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου Δερβέκιστας Αιτωλίας.

Ο Όσιος Ιάκωβος καταγόταν από τα μέρη της Καστοριάς. Γεννήθηκε στα τέλη του 15ου αιώνα το χωριό Βοενβονδάδες και καταγόταν από πλούσια οικογένεια. Από μικρός διακρίνονταν για την ευσέβειά του και τις αρετές του. Αφού μοιράστηκε με τον αδελφό του την μεγάλη περιουσία, που τους άφησαν οι γονείς του, παντρεύτηκε μια σεμνή κόρη από τη Θεσσαλία. Όμως ένας μεγάλος πειρασμός μπήκε στη ζωή του. Ο αδελφός του, λόγω απληστίας, τον φθονούσε και τον κακολογούσε. Έτσι μη μπορώντας να υποφέρει αυτή την κατάσταση, έφυγε από τον τόπο του και πήγε στην Κωνσταντινούπολη, για να ασχοληθεί με το εμπόριο προβάτων και κρέατος.

Εκεί τον σημάδεψε η γνωριμία του με τον άγιο Πατριάρχη Νήφωνα (+1508). Η αγιότητα του Ιεράρχη τον αιχμαλώτισε και αποφάσισε να αφιερωθεί στην υπηρεσία της Εκκλησίας. Δεν αναφέρεται στο συναξάρι του, αλλά πιθανότατα έφυγε από τη ζωή η σύζυγός του, με την οποία προφανώς δεν είχαν παιδιά. Το γεγονός αυτό το εξέλαβε ως κλήση από το Θεό. Ελεύθερος από τις οικογενειακές υποχρεώσεις και φυσικά λυμένο το γάμο του, αποφάσισε να ακολουθήσει το μοναχικό βίο. Με την ευλογία του Πατριάρχη Νήφωνα, μοίρασε την μεγάλη περιουσία του στους φτωχούς και έφυγε για το Άγιο Όρος.

Έφτασε στο αγιασμένο «Περιβόλι της Παναγίας» και εγκαταστάθηκε στη Μονή Δοχειαρίου, όπου εκάρη μοναχός και έμεινε τρία χρόνια. Μετά αποσύρθηκε στη σκήτη του Τιμίου Προδρόμου, της Μονής Ιβήρων, της οποίας ανακαίνισε το «Κυριακό». Εκεί, στην ησυχία και την ηρεμία της σκήτης, αρχίζει έναν σκληρό αγώνα για την αποκοπή των παθών του και τον αγιασμό του. Με αδιάλειπτη προσευχή, νηστείες, αγρυπνίες και μελέτη των Ιερών Γραφών και των συγγραμμάτων των Πατέρων, καθαρίζεται και αγιάζεται. Μάλιστα δεν άργησαν να φανούν τα σημάδια αγιότητά του. Αξιώθηκε να έχει θείες οράσεις, ουράνιες αποκαλύψεις, προφητικό χάρισμα και να κάνει πολλά θαύματα, με τη θερμή προσευχή του.

Η φήμη της αγιότητάς του διαδόθηκε μακριά. Έτσι έτρεχαν κοντά του πλήθος μοναχών και λαϊκών για να πάρουν την ευχή του και να ακούσουν τις πνευματικές νουθεσίες και συμβουλές του. Κοντά του έμειναν έξι μαθητές, ένας από αυτούς ο Θεωνάς, ο μετέπειτα αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης και άγιος.

Στα 1518 έλαβε την πληροφορία από το Θεό, να αφήσει την ησυχία και την ηρεμία της αγιορείτικης ζωής και να εξέλθει στον κόσμο να βοηθήσει και να στηρίξει τους υπόδουλους και κατατρεγμένους χριστιανούς, οι οποίοι είχαν εξαχρειωθεί και

ήταν βυθισμένοι στο σκοτάδι της αμάθειας και της δεισιδαιμονίας. ο Γέροντας Ιάκωβος κάλεσε τους μαθητές του και τους αποκάλυψε όραμά του, σύμφωνα με το οποίο τον καλούσε ο Θεός να πάει στην Αιτωλοακαρνανία, στην Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου Δερβέκιστας, κοντά στο Θέρμο της Αιτωλίας, διότι η περιοχή είχε ανάγκη πνευματικής αφυπνίσεως. Ας μη λησμονούμε πως ο 16ος αιώνας ήταν η χειρότερη περίοδος της τουρκικής δουλείας. Πήρε μαζί του έναν από τους πλέον αφοσιωμένους μαθητές του, τον Θεωνά και άρχισε να κηρύττει μετάνοια και πίστη στο Χριστό και προσήλωση στην Ορθοδοξία, τη μόνη αληθινή και σώζουσα πίστη.

Έφτασε στα μέρη της Θεσσαλονίκης όπου άρχισε το κήρυγμά του. Κατόπιν πήγε στο κάστρο της Πέτρας Ολύμπου. Από εκεί κατέβηκε στη Θεσσαλία, στη μοναστική πολιτεία των Μετεώρων, όπου έμειναν για λίγο καιρό, για να διορθώσει τους εκεί μοναχούς. Μετά έφυγε για την Αττική, όπου κήρυξε και περιόδευσαν σε διάφορες Μονές.

Αργότερα αποφάσισαν να κατευθυνθούν στη Δυτική Ελλάδα, να βρει τη Μονή που είχε δει στο όραμά του. Έφτασαν στη Ναύπακτο και έψαχναν για το Μοναστήρι. Κάθε βράδυ έβλεπαν ένα ουράνιο διάχυτο φως σε μια περιοχή. Αυτό το φως έβλεπαν και οι λίγοι μοναχοί της Μονής, καθώς και κάτοικοι των γύρω περιοχών. Μάλιστα προέβλεπαν πως κάτι καλό θα συμβεί. Μετά από τρεις ημέρες οδοιπορία και με οδηγό το φώς, οι δύο αγιορείτες μοναχοί έφτασαν στη Μονή, όπου έγιναν ενθουσιωδώς δεκτοί από την αδελφότητα. Θεωρούσαν μεγάλη ευλογία να έχουν μαζί τους πνευματικούς ανθρώπους από το Αγιώνυμο Όρος, σταλμένους από το Θεό! Ο Ιάκωβος αποσύρθηκε σε κοντινή σπηλιά, για να ζήσει ως ασκητής. Κατέβαινε κάθε Κυριακή στη Μονή για να κοινωνήσει και να διδάξει τους μοναχούς. Πολλοί Χριστιανοί συνέρρεαν στη Μονή να πάρουν την ευλογία του Γέροντα και να εξομολογηθούν.

Ο Γέροντας Ιάκωβος απέστειλε το μαθητή του Θεωνά στον Μητροπολίτη Άρτας Ακάκιο, για να πάρει την άδεια του εξομολόγου και να ζητήσει αρωγή για τη Μονή. Πήρε την άδεια του εξομολόγου και σημαντική οικονομική βοήθεια και η Μονή του Τιμίου Προδρόμου μεταβλήθηκε έτσι σε πνευματικό φάρο της ευρύτερης περιοχής. Πλήθος ανθρώπων έτρεχαν στον Γέροντα Ιάκωβο και στον Θεωνά να εξομολογηθούν και πάρουν τη συμβουλή και την ευλογία τους.

Όμως, ο διάβολος φθόνησε το μεγάλο πνευματικό έργο της Μονής και θέλησε να το καταστρέψει. Κάποιοι άθλιοι συκοφάντες έφτασαν στην Άρτα και έπεισαν τον Επίσκοπο να αναφέρει στις τουρκικές αρχές ότι η Μονή ήταν εκκολαπτήριο επαναστατών! Ο Γέροντας Ιάκωβος συνελήφθη και μαζί του δύο μαθητές του, ο ιεροδιάκονος Ιάκωβος και ο μοναχός Διονύσιος και οδηγήθηκαν στα Τρίκαλα της Θεσσαλίας, για απολογία στον εκεί Μπέη. Τους ακολούθησε πιστά και ο Θεωνάς.

Αν και ο Μπέης πείστηκε για την άδικη συκοφαντία εναντίον τους, τους έκλεισε στη φυλακή.

Κατόπιν διαταγής του Σουλτάνου, τους έστειλε να δικαστούν στην Αδριανούπολη. Μπροστά στο δικαστή ο Γέροντας Ιάκωβος απολογήθηκε με θάρρος και παρρησία, αποκρούοντας τις συκοφαντίες: «Διδάσκω το νόμο του Θεού στους ομοπίστους μου Χριστιανούς, για να κάμουν τις εντολές του και να μην εργάζονται κανένα κακόν». Αλλά εκείνος δεν τον πίστεψε. Άλλωστε σπάνια γινόταν πιστευτή η απολογία χριστιανών. Γι' αυτό παρέδωσε τον ίδιο και τους μαθητές του να βασανιστούν άγρια και απάνθρωπα. Στόχος του ήταν να λυγήσουν και να εξισλαμισθούν, ώστε να τους χαριστεί η ζωή. Όταν όμως είδε ότι ήταν αμετάπειστοι, έβγαλε την καταδικαστική απόφαση: θάνατος δια απαγχονισμού! Εκτελέστηκαν την 1η Νοεμβρίου του 1519, κατ' άλλους το 1520.

Μετά την το μαρτυρικό τέλος των τριών Οσιομαρτύρων, οι υπόλοιποι μαθητές του οσίου Ιακώβου, με πρώτο τον άγιο Θεωνά, αποσύρθηκαν στη μονή Σίμωνος Πέτρας. Από εκεί πήγαν και παρέλαβαν τα θαυματόβρυτα λείψανα τους, τα οποία μετά μία τριετία τα μετέφεραν στη Μονή της Αγίας Αναστασίας, έξω από τη Θεσσαλονίκη, όπου φυλάγονται μέχρι σήμερα. Ο βίος των οσιομαρτύρων γράφηκε από ανώνυμο, λίγους χρόνους μετά το μαρτύριο. Ο μοναχός Θεοφάνης Αναστασιώτης έγραψε λόγο εγκωμιαστικό και ακολουθία στον όσιο Ιάκωβο. Νεότερη ακολουθία συνέθεσε ο γνωστός υμνογράφος μοναχός Γεράσιμος Μικραγιαννανίτης. Η μνήμη των τριών Οσιομαρτύρων τιμάται την 1η Νοεμβρίου, ημέρα του ενδόξου μαρτυρίου τους.

Ὁ ἅγιος ἰάκωβος

Ὁ ἅγιος ἰάκωβος
ὁ ἐκ καστορίας

Ὁ ἅγιος διονύσιος

